Vysnila jsem si knihu, říká studentka a autorka sci-fi

22.7.2025 - Zuzana Paulusová | Univerzita Pardubice

Země se spojila v jeden kontinent, na kterém se největší obavou přeživších stávají lovci, kteří je unáší. Takový sen dokázala studentka Fakulty chemicko-technologické Marie Znamínková přetvořit v knihu. Tedy rovnou dvě, a na posledním dílu sci-fi trilogie už pracuje. K tomu píše další sci-fi knihu. A ještě pohádku. Pro tuhle doktorandku studující ekonomii chemických podniků je nicnedělání zkrátka sprosté slovo.

„V jedné malé, válkou takřka nezničené vesničce, se v rodinném domku probudila dívka. Usnula u své sestry v pokoji poté, co si do noci povídaly, a kupodivu ji překvapilo, když se nevzbudila ve své posteli. Nemusela ani rozsvěcet, aby věděla, že její sestra tvrdě spí, neboť se její klidné oddechování rozléhalo tichem. Protáhla se a zamžourala do tmy. Oči měla rozespalé a myšlenky stále ještě ve snění, ale rychle se probrala, když uslyšela něco jako zvířecí vrčení…“

Právě takhle začíná příběh Generace, který vypráví studentka Marie Znamínková. Jednou si řekla, že napíše sci-fi trilogii a dnes v ruce hrdě drží první dva díly. Na začátku našeho povídání je trochu nervózní. Na pozornost by přitom sympatická černovláska měla být zvyklá. Má za sebou několik autorských čtení i setkání s fanoušky. Většinou ji představují jako spisovatelku, což jí pořád připadá trochu neuvěřitelné.

Slyšíte na oslovení paní spisovatelko?

Je zvláštní ho slyšet, protože se spisovatelkou zatím necítím. Oslovují mě tak hlavně při akcích v knihovnách, kam chodím moc ráda. Lidé jsou vždycky nadšení, že jsem živá, z masa a kostí, navíc mladá (smích).

O čem vaše knihy jsou?

Vždy jsem tíhla ke sci-fi. Moje knížky se označují jako young adult, takže jsou pro moje vrstevníky a mladší čtenáře. V první knize vyprávím o tom, že se země zase spojí v jeden kontinent, na kterém se objevují lovci. Jdou po těch, co přežili, a dostanou i dívku Jessicu. Mezi ní a lovcem Silvestrem je však nevysvětlitelné pouto, které pomůže odhalit zkaženost sídla lovců a pravdu o jejich minulosti a tajném experimentu. Ve druhém dílu dějem zamíchá ztracená paměť, která může změnit nejen budoucnost, ale i minulost světa. Hlavní hrdinka se navíc dostává do spárů vědců.

Jste hlavní hrdinkou toho příběhu?

Jsem i nejsem. Prostředí i její rodinné zázemí je velmi podobné tomu mému. Její povaha mi ale už tolik podobná není. Ve skutečnosti je to jedna z mých nejméně oblíbených postav. Začínám ji mít ráda až nyní při psaní třetího dílu (smích).

Už víte, jak to celé dopadne?

Třetí díl téhle sci-fi trilogie je momentálně v procesu, jsem asi v půlce. Ale popravdě ještě nevím, jak se to celé uzavře. Dost možná to překvapí i mě.

Jak to?

Celý příběh se odehrává v mojí hlavě. A teprve, když píšu, prožívám děj s postavami tak, jak přichází. Proto ještě nevím, kam přesně se linka v danou chvíli odvine, kdo co udělá, co řekne, co ho motivuje a kam ho to dovede. Když jsem napsala a vydala první díl, po přečtení jsem v něm kromě chyb, objevila i věci, které ani mně samotné nebyly úplně jasné. Nevysvětlila jsem některé souvislosti, technické věci nebo třeba vztahy mezi postavami. Vůbec jsem například nechápala, proč je jedna postava na jinou později najednou tak agresivní. Proč zrovna tato postava má takový charakter? To se mi objasnilo až při psaní druhého dílu. Teprve v něm vyplynulo, co za tím je, s čím a jak to souvisí.

Vy si nevedete žádné poznámky k ději, postavám, vztahům mezi nimi? Nosíte všechno jenom v hlavě?

Je to zvláštní, ale je to tak. Všichni říkali, že potřebuju mít osnovu, nebo aspoň vědět, jak to skončí. Tak jsem si založila deník, ale nakonec jsem si do něho napsala stejně jenom postavy (smích). Všechno ostatní jako místo, charaktery, vztahy mezi postavami mám opravdu jen v hlavě, ale chci to postupně převést na papír. Můj mozek funguje asi trochu jinak než mozek většiny lidí. Připadám si trochu jako, kdybych byla nástroj pro vyprávění toho příběhu. A ono to tak asi i bude… Když začnu psát, všechny informace a souvislosti mi v tu chvíli hned naskočí a okamžitě se propojí.

Jako kdyby vám někdo připojil do hlavy flashku s informacemi, které zrovna potřebujete…

Přesně, všechno se mi najednou nahraje do hlavy a já mám v tu chvíli pocit, že vlastně koukám na film. Filmy zbožňuju a doslova všechno k nim přirovnávám. I to, co čtu, vidím nejdřív jako film.

Jak potom vypadá vaše psaní?

Když si sedám k psaní, úplně se zrelaxuji. Během chvilky nevnímám okolní svět a žiju dějem, který přichází tak nějak sám. Občas mě při psaní něco úplně vykolejí. Dopředu nevím, co se bude zrovna dít, tak píšu, píšu a z jedné postavy, která je dlouhodobě nemocná, najednou zničehonic vyleze věta, která ukončila jednu kapitolu: „Neudělal bys to pro mě, ani kdyby to bylo to poslední, co bych si přál před smrtí?“ A já na to hned: „Cože? Ta postava vážně umře? No páni!“ Takže tak nějak… (smích), dopředu zkrátka nic neplánuju.

Utíkáte do svých knížek i před současným světem?

Řekla bych, že jo. V tomhle světě je tolik těžkých okolností, tolik věcí, které musíte zvládnout a vyrovnat se s nimi, pořád na vás někdo v něčem tlačí. Když píšu, je mi dobře. Vždycky se ze všeho dokážu vypsat. Psaní prostě miluju, je to jeden z prostředků, jak se vyjádřit a zároveň dát prostor mé neuvěřitelně bujné fantazii. Proto jsem teď z ničeho nic začala psát ještě další knížku, je o zombících (smích).

Kde vlastně berete inspiraci k psaní?

Inspirace je u mě velmi zajímavá věc. Když mám nějakou myšlenku, vždycky si ji poznamenám, abych ji později mohla rozvinout a nikam se mi přitom neztratila. Napadají mě různě, když jedu autobusem, když koukám z okna nebo třeba na návštěvě u kamaráda na koleji. Stála jsem na balkóně a koukala dolů a najednou mě napadlo, že určitě musím použít, jak někdo padá dolů a chytá se sítě proti ptákům. Najdete to ve druhém díle.

A odkud přišla inspirace k celé knize?

Ze snu. Zdál se mi, když mi bylo 14 let. A dokázala jsem ho převést už do dvou knížek. I ti zombíci přišli ze snu.

Našla Generace už svoje fanoušky?

Našla, a jsem za to moc ráda. Před několika měsíci si ke mně ve vlaku přisedla jedna slečna a z batohu si vytáhla moji knížku. Říkám si cože? To snad není možné? Neudržela jsem se a zeptala se, jak se jí to líbí. Měla na mě tisíc otázek, a nakonec jsme si báječně popovídaly.

Chtěla vědět, co se stane dál?

Jasně že chtěla, ale já jsem to nemohla prozradit, protože jsem to v tu chvíli ještě nevěděla.

Máte rozepsané i něco dalšího?

Baví mě psaní pohádek. Zrovna jsem jednu napsala. Tentokrát jako scénář. V šuplíku mám i pár detektivek a knihu o andělech.

Píšete také scénáře?

Zkouším to. Nevím, na jaké bázi funguje můj mozek, ale scénář jsem napsala za necelé dva týdny. Zdá se mi dobrý, a jsem proto hodně zvědavá na zpětnou vazbu.

Píše se scénář jinak než kniha?

Psaní scénáře má jiné zákonitosti a také jeho vzhled je naprosto jiný než u běžné knihy. Je postavený na přímé řeči. Obsahuje stručný úvod, kde se scéna odehrává, následuje krátký popis toho, co se děje, a pak jsou už jen rozepsané dialogy jednotlivých postav. Občas si říkám, jestli z toho nevznikne blbost, ale zatím se mi to daří.

Poslední dobou vás můžeme zahlédnout i v televizi, je to tak?

Ano, dělám komparz a občas mám i nějaké vedlejší role. Uvidíte mě třeba v seriálech Zoo nebo Kamarádi.

Láká vás film?

Filmy miluju. Odmalička jsem chtěla být herečkou, ale rodiče trvali na tom, aby ze mě bylo „něco

normálního“. Stejně jsem si k filmu cestu našla přes komparz. Teď mě ale hrozně zajímá, jaké to je na druhé straně, chtěla bych zkusit scenáristiku a režii.

A jak tohle všechno jde dohromady s ekonomií chemických podniků, kterou studujete?

Asi moc ne. Do bakalářského studia jsem se přihlásila vlastně omylem a pak už tu tak nějak zůstala. Navíc jsem tu potkala skvělé kamarády, se kterými si vzájemně pomáháme a perfektně se při studiu doplňujeme. Musím říct, že vším, co dělám, si neskutečně rozšiřuju obzory. A baví mě to. Takže tohoto omylu skutečně nelituji.

Na čem pracujete ve škole?

Čeká mě toho hodně, ale výstupem bude samozřejmě disertace. Zkoumám komunikaci a propagaci v oblasti energetických nápojů v rámci společenské odpovědnosti. Zajímá mě, jak to s nimi lidé mají, jak hodně je pijí a nakolik je to ovlivňuje.

Prováděli jste průzkum?

Každý druhý říká, že „energeťáky“ nepije, ale z dat vylezlo, že vůbec je nepije jenom 33 procent dotázaných. Ve vzorku bylo o dost víc lidí v kategorii 18 až 28 let než od 29 do 43 let. Takže z dat spíš vychází, že mladší skupina je pije víc. Uvidíme, co zajímavého z toho ještě vytáhnu.

Do jaké skupiny se řadíte vy?

Já se energetickým nápojům snažím vyhýbat a piju je skutečně velice výjimečně, párkrát do roka. Mám problém se vstřebáváním kofeinu, takže stejně to mám i s kávou.

Jak byste popsala sama sebe?

Jsem hrozný workoholik, nemám den, kdy bych něco neudělala. Na konci loňského roku jsem měla hrozně velké prozření a řekla jsem si, že se chci zaobírat už jen věcmi, které mě baví. Píšu, studuju, pomáhám sestře se zvířaty a také doučuju matematiku a češtinu. Za tu dobu, co doučuji, jsem měla hodně dětí s různými poruchami, hlavně dyslexií a dysgrafií. Sama se čtením a klasickým psaním rukou bojuju, tak vím, jak na to. Snažím se je podporovat i jinak a probírat témata, která je trápí, mnohdy se týkají šikany a sebepoškozování. Taková cesta má podle mě smysl a opravdu mě naplňuje.

… Silvestr ucítil, jak mu do hlavy pomalu vstupuje tlak. Začal si vzpomínat. Už věděl, jak se ta dostal, a měl představu o tom, kde se nachází. Uslyšel zakašlání následované rázným pšš. „Haló? Je tu někdo? Houkl a natáhl krk směrem ke škvíře mezi závěsy, přes kterou byla vidět nepatrná část místnosti. Silvestr uslyšel, jak kdosi vstal ze židle a rozešel se za lovcem. Netrvalo to dlouho a ona osoba odhrnula závěs, čímž vpustila Silvestrovi do očí oslnivou záři umělých světel. Lovcův zrak se podlil pálivými slzami. Přimhouřil oči. „Danieli?“ Těmito slovy uzavírá Marie Znamínková druhý díl Generace. Začtete se také?

Je těžké v Česku vydat knihu? Jak celý proces probíhá? A je autor v balíku? Marie Znamínková byla hostkou i v našem podcastu UPCE On Air.

TEXT Zuzana Paulusová : FOTO Adrián Zeiner

Tento text najdete v exkluzivním vydání časopisu Univerzity Pardubice MY UPCE, vydání č. 114, v tištěné i on-line podobě.

http://www.upce.cz/vysnila-jsem-si-knihu-rika-studentka-autorka-sci-fi